ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 9ης Ιουνίου 2005 *

Στην υπόθεση C-270/03,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 23 Ιουνίου 2003,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους L. Visaggio και R. Amorosi, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον M. Fiorilli, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Rosas, πρόεδρο τμήματος, J.-P. Puissochet (εισηγητή), S. von Bahr, J. Malenovský και U. Lõhmus, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: C. Stix-Hackl
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Φεβρουαρίου 2005,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Απριλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού

διατάγματος 22, της 5ης Φεβρουαρίου 1997, για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των οδηγιών 91/156/ΕΟΚ, περί αποβλήτων, 91/689/ΕΟΚ, περί επικινδύνων αποβλήτων, και 94/62/ΕΚ, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (τακτικό συμπλήρωμα GURI αριθ. 38, της 15ης Φεβρουαρίου 1997), όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 1, παράγραφος 19, του νόμου 426, της 9ης Δεκεμβρίου 1998 (GURI αριθ. 291, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα):

— να προβαίνουν στη συλλογή και στη μεταφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων τους κατά συνήθη και τακτική δραστηριότητα χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο Albo nazionale delle imprese esercenti servizi di smaltimento rifiuti (εθνικό μητρώο των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες διαθέσεως αποβλήτων) και

— να μεταφέρουν τα επικίνδυνα απόβλητά τους σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τα 30 κιλά ή τα 30 λίτρα ημερησίως, χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 12 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 194, σ. 39), όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991 (ΕΕ L 78, σ. 32, στο εξής: οδηγία).

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική ρύθμιση

2 Στο άρθρο 1, στοιχείο α', πρώτο εδάφιο της οδηγίας ορίζεται ως απόβλητο «κάθε ουσία ή αντικείμενο που εμπίπτει στις κατηγορίες του παραρτήματος Ι και το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει».

3 Στο άρθρο 1, στοιχείο γ', της οδηγίας ορίζεται ως «κάτοχος» ο «παραγωγός των αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κατοχή του τα απόβλητα».

4 Το άρθρο 4 της οδηγίας προβλέπει:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η διάθεση ή η αξιοποίηση των αποβλήτων θα πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον, ιδίως δε:

— χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα ή το έδαφος, ούτε για την πανίδα και τη χλωρίδα,

— χωρίς να προκαλούνται ενοχλήσεις από το θόρυβο ή τις οσμές,

— χωρίς να βλάπτονται οι τοποθεσίες και τα τοπία που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, εξάλλου, τα αναγκαία μέτρα για την απαγόρευση της εγκατάλειψης, της απόρριψης και της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων.»

5 Το άρθρο 8 της οδηγίας ορίζει:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου κάθε κάτοχος αποβλήτων:

— να τα παραδίδει σε ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα συλλογής ή σε επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ Α ή ΙΙ Β

ή

— να εξασφαλίζει ο ίδιος την αξιοποίηση ή τη διάθεσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

6 Σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας, για την εφαρμογή, μεταξύ άλλων, του άρθρου 4 της οδηγίας αυτής, κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που διεξάγει τις εργασίες διαθέσεως των αποβλήτων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ Α πρέπει να διαθέτει άδεια της αρμόδιας αρχής. Η άδεια αυτή αφορά, ιδίως, τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων, τις τεχνικές προδιαγραφές, τις ληπτέες προφυλάξεις στον τομέα της ασφάλειας, τον τόπο διάθεσης των αποβλήτων, τη μέθοδο επεξεργασίας.

7 Σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας:

«Οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που ασχολούνται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων ή που φροντίζουν για τη διάθεση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων (εργολάβοι ή μεσίτες), εφόσον δεν υπόκεινται σε έγκριση, καταχωρούνται σε σχετικό μητρώο των αρμόδιων αρχών.»

Η εθνική ρύθμιση

8 Σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος:

«Οι επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν δραστηριότητες συλλογής και μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων που παράγονται από τρίτους και οι επιχειρήσεις οι οποίες συλλέγουν και μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα πρέπει να καταχωρίζονται σε μητρώο, [εθνικό μητρώο των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες διαθέσεως αποβλήτων], εκτός εάν πρόκειται για μεταφορές επικινδύνων αποβλήτων που δεν υπερβαίνουν τα 30 κιλά ή τα 30 λίτρα ημερησίως και πραγματοποιούνται από τον παραγωγό των εν λόγω αποβλήτων.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

9 Θεωρώντας ότι το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος ήταν αντίθετο προς το άρθρο 12 της οδηγίας, η Επιτροπή, με έγγραφο οχλήσεως της

24ης Οκτωβρίου 2001, ζήτησε από την Ιταλική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επ' αυτού σε προθεσμία δύο μηνών.

10 Οι ιταλικές αρχές απάντησαν στο έγγραφο οχλήσεως με έγγραφο της 27ης Φεβρουαρίου 2002. Με το έγγραφο αυτό, αμφισβήτησαν την άποψη της Επιτροπής, στηριζόμενες, ιδίως, σε ένα σημείωμα, της 25ης Ιανουαρίου 2002, του Υπουργείου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος.

11 Επειδή η Επιτροπή δεν πείσθηκε από τα επιχειρήματα αυτά, απηύθυνε, στις 27 Ιουνίου 2002, αιτιολογημένη γνώμη στην Ιταλική Δημοκρατία, τάσσοντάς της προθεσμία δύο μηνών από της κοινοποιήσεως προκειμένου να συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή.

12 Επειδή η αιτιολογημένη γνώμη παρέμεινε αναπάντητη, η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

13 Η Επιτροπή προβάλλει, όπως είχε εκθέσει στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη του Δικαστηρίου της 29ης Μαΐου 2001, C-311/99,

Caterino (που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή), ότι η έννοια της «επιχειρήσεως που ασχολείται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων», που χρησιμοποιείται στο άρθρο 12 της οδηγίας, δεν περιορίζεται στις επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες αυτές για λογαριασμό τρίτων. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει επίσης τις επιχειρήσεις που ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες για δικό τους λογαριασμό, όταν η μεταφορά αυτή ή η συλλογή αποτελεί, μαζί με άλλες εργασίες τους, συνήθη δραστηριότητα από την οποία αποκομίζουν κέρδος ή άλλο οικονομικό πλεονέκτημα. Η ερμηνεία αυτή εναρμονίζεται με τους στόχους της προστασίας του περιβάλλοντος που επιδιώκει η οδηγία, με τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 91/156, με το άρθρο 8 της οδηγίας, που έχει εφαρμογή σε κάθε «κάτοχο αποβλήτων», και επιβεβαιώθηκε παρεμπιπτόντως από το Δικαστήριο με τη σκέψη 25 της προπαρατεθείσας διατάξεως Caterino.

14 Πάντως, αφενός, χρησιμοποιώντας, όσον αφορά τα μη επικίνδυνα απόβλητα, την έκφραση «παραχθέντα από τρίτους» αντί της εκφράσεως «επαγγελματικά», του άρθρου 12 της οδηγίας, το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος εξαιρεί από την υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο, κατά παράβαση της οδηγίας, τις επιχειρήσεις που συλλέγουν και μεταφέρουν απόβλητα για δικό τους λογαριασμό, κατά την άσκηση της ειδικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Οι δύο αυτές εκφράσεις αναφέρονται αναγκαστικά σε διαφορετικές έννοιες και δεν είναι δυνατόν να συμπίπτουν.

15 Αφετέρου, το άρθρο 12 της οδηγίας προβλέπει ότι όλες οι επιχειρήσεις που ασχολούνται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων, ανεξάρτητα από την ποσότητα και την επικινδυνότητα των αποβλήτων αυτών, καταχωρίζονται σε σχετικό μητρώο των αρμόδιων αρχών, εφόσον δεν υπόκεινται σε έγκριση. Το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος δεν λαμβάνει επομένως υπόψη του την οδηγία, θεσπίζοντας εξαίρεση της υποχρεώσεως αυτής υπέρ των επιχειρήσεων που δεν μεταφέρουν πλέον των 30 λίτρων ή 30 κιλών αποβλήτων ημερησίως.

16 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι καμία κοινοτική διάταξη δεν απαγορεύει να γίνεται η συλλογή και η μεταφορά των αποβλήτων από επιχειρηματίες που είναι τρίτοι σε σχέση με τους παραγωγούς των αποβλήτων αυτών. Σημασία έχει, για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας, η οποία επιδιώκει την πρόληψη και την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων, η επίβλεψη του κύκλου των αποβλήτων. Η κοινοτική ρύθμιση καθιερώνει την ευθύνη του παραγωγού αποβλήτων μέχρι τη στιγμή που τα απορρίπτει, ενόψει της αναχρησιμοποιήσεως, ανακτήσεως ή διαθέσεώς τους. Το άρθρο 12 της οδηγίας έχει, επομένως, ως αντικείμενο τον έλεγχο των αποβλήτων από τη στιγμή που εγκαταλείπουν τη σφαίρα ευθύνης του παραγωγού.

17 Ο παραγωγός αποβλήτων που μεταφέρει άμεσα τα απόβλητα στην εγκατάστασή του ανακτήσεως ή διαθέσεως τα «απορρίπτει» τη στιγμή που τα παραδίδει στην εγκατάσταση αυτή. Δεν υπάρχει επομένως καμία ανάγκη να εγγραφεί στο μητρώο, διότι η υποχρέωση εγγραφής έχει εφαρμογή μόνο για τις επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητα μεταφοράς ή συλλογής αποβλήτων επαγγελματικά, δηλαδή κατά «συνήθη δραστηριότητα».

18 Το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος δεν πλήττει επομένως τους στόχους της οδηγίας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

19 Οι διατάξεις της οδηγίας πρέπει να ερμηνευθούν λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της, ο οποίος είναι, βάσει της τρίτης αιτιολογικής σκέψεώς της, η προστασία της

υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από τις επιβλαβείς επιδράσεις που προκαλούνται από τη συγκέντρωση, τη μεταφορά, την επεξεργασία, την εναποθήκευση και την απόθεση των αποβλήτων, καθώς και λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 174, παράγραφος 2, ΕΚ, που ορίζει ότι η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας και στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στις αρχές της προφυλάξεως και της προληπτικής δράσεως (βλ., μεταξύ άλλων, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, C-9/00, Palin Granit και Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, Συλλογή 2002, σ. I-3533, σκέψη 23).

20 Στην αρχική της μορφή, η οδηγία προέβλεπε, με το άρθρο της 10, ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες εξασφαλίζουν τη μεταφορά αποβλήτων απλώς «εποπτεύονται» από την αρμόδια αρχή είτε η μεταφορά πραγματοποιείται για δικό τους λογαριασμό είτε για λογαριασμό τρίτου. Η διάταξη αυτή επαναλήφθηκε με την έβδομη αιτιολογική σκέψη της ίδιας οδηγίας, που όριζε ότι «προς διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να προβλεφθεί [...] ένα σύστημα επιτηρήσεως των επιχειρήσεων οι οποίες διαθέτουν τα δικά τους απόβλητα και εκείνων οι οποίες περισυλλέγουν τα απορρίμματα άλλων [...]».

21 Η οδηγία 91/156 είχε, μεταξύ άλλων, ως αντικείμενο την ενίσχυση του ελέγχου των δημοσίων αρχών. Η δωδέκατη αιτιολογική της σκέψη ορίζει, έτσι, ότι, «προκειμένου να εξασφαλιστεί η επίβλεψη των αποβλήτων από την παραγωγή ώς την οριστική τους διάθεση, είναι επίσης σκόπιμο να υπόκεινται σε έγκριση ή εγγραφή σε σχετικό μητρώο, καθώς και στον ανάλογο έλεγχο, οι ενδιάμεσοι φορείς όπως οι επιχειρήσεις συλλογής και μεταφοράς των αποβλήτων και οι μεσίτες». Για τον σκοπό αυτό, εισήχθησαν νέες διατάξεις στο άρθρο 12 της οδηγίας. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ειδικότερα, αφενός, ότι οι επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν τη μεταφορά των αποβλήτων, εφόσον δεν υπόκεινται σε έγκριση, υπόκεινται σε υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο και, αφετέρου, ότι οι επιχειρήσεις που αφορά η υποχρέωση αυτή είναι αυτές που εξασφαλίζουν τη μεταφορά αυτή «επαγγελματικά». Η οδηγία 91/156 αντικατέστησε έτσι την απλή «εποπτεία» με την υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο και έτσι απαντάται πλέον στην οδηγία.

22 Επειδή η οδηγία 91/156 επιδίωξε να επιβάλει ένα επίπεδο ελέγχου από τις δημόσιες αρχές των δραστηριοτήτων μεταφοράς αποβλήτων υψηλότερο από αυτό που επιτύγχανε η οδηγία πριν τροποποιηθεί, η ερμηνεία του όρου «επιχείρηση που διασφαλίζει επαγγελματικά τη μεταφορά των αποβλήτων», του άρθρου 12 της οδηγίας, υπό την έννοια ότι εξαιρεί τις επιχειρήσεις που διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, τη μεταφορά των αποβλήτων για δικό τους λογαριασμό θα αντέβαινε στον σκοπό αυτό. Αν γίνει δεκτή η ερμηνεία αυτή, οι επιχειρήσεις αυτές θα διέφευγαν από κάθε έλεγχο στις δραστηριότητές τους μεταφοράς αποβλήτων.

23 Το Δικαστήριο έχει κρίνει εξάλλου ότι η έννοια της μεταφοράς αποβλήτων επαγγελματικά που χρησιμοποιείται στο άρθρο 12 της οδηγίας δεν καλύπτει μόνον αυτόν που πραγματοποιεί τη μεταφορά, στο πλαίσιο του επαγγέλματός του ως μεταφορέα, αποβλήτων που παρήγαγαν τρίτοι, αλλά και αυτόν που, αν και δεν ασκεί το επάγγελμα του μεταφορέα, μεταφέρει εν πάση περιπτώσει στο πλαίσιο της δικής του επαγγελματικής δραστηριότητας απόβλητα που παρήγαγε ο ίδιος (διάταξη Caterino, προπαρατεθείσα, σκέψη 25).

24 Αντίθετα με τα όσα υποστηρίζει η Ιταλική Κυβέρνηση, ο στόχος της εποπτείας του κύκλου των αποβλήτων, που επιδιώκει η οδηγία, συνεπάγεται την επίβλεψη των αποβλήτων από τη στιγμή που παράγονται και, ιδίως, όπως προβλέπεται από το άρθρο 12 της οδηγίας, τον έλεγχο των συνθηκών υπό τις οποίες συλλέχθηκαν και μεταφέρθηκαν. Μολονότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο παραγωγός των αποβλήτων μπορεί όντως να εξασφαλίσει ο ίδιος τη συλλογή ή τη μεταφορά τους και να απορρίψει πράγματι τα απόβλητα αυτά μόνο μετά τη διενέργεια της συλλογής ή της μεταφοράς, το γεγονός αυτό δεν ασκεί επιρροή στον χαρακτηρισμό των αποβλήτων ως ουσιών ή αντικειμένων που συλλέχθηκαν ή μεταφέρθηκαν ούτε, ακολούθως, στην υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο την οποία υπέχει ο παραγωγός αυτός λόγω της ενέργειας αυτής.

25 Το άρθρο 12 της οδηγίας δεν αφορά πάντως όλες τις επιχειρήσεις οι οποίες, στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, μεταφέρουν απόβλητα που παρήγαγαν οι ίδιες.

26 Πρώτον, ο όρος «επαγγελματικά» του άρθρου αυτού δεν είναι συνώνυμος με τις εκφράσεις «στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων» ή «επ' ευκαιρία των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων», εκφράσεις που θα χρησιμοποιούσε πιθανόν ο κοινοτικός νομοθέτης αν ήθελε να καταλάβει όλες τις επιχειρήσεις που, στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, μεταφέρουν απόβλητα που παρήγαγαν οι ίδιες.

27 Στη συνέχεια, από τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας προκύπτει ότι οι νέες υποχρεώσεις εγκρίσεως και καταχωρίσεως σε μητρώο που προβλέπονται από την οδηγία αυτή έχουν εφαρμογή στις «επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων και στους μεσίτες». Η χρήση του ρήματος «ασχολούνται» καθώς και η ενδεικτική απαρίθμηση των επαγγελμάτων που εξειδικεύονται στον τομέα των αποβλήτων υποδηλώνουν ότι το άρθρο 12 της οδηγίας έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις που ασκούν κατά σύνηθες επάγγελμα τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων.

28 Τέλος, η απαίτηση να εξασφαλίζεται η μεταφορά «επαγγελματικά» σημαίνει ότι η δραστηριότητα της μεταφοράς αποβλήτων, μολονότι το άρθρο 12 δεν προβλέπει ότι πρέπει να είναι η αποκλειστική ούτε καν η κύρια δραστηριότητα των οικείων επιχειρήσεων, πρέπει να αποτελεί συνήθη και τακτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων αυτών.

29 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το άρθρο 12 της οδηγίας επιβάλλει υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο για τις εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις οι οποίες, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, εξασφαλίζουν κατά συνήθη και τακτικό τρόπο τη μεταφορά των αποβλήτων, είτε τα απόβλητα αυτά παράγονται από τρίτους είτε από αυτές τις ίδιες. Εξάλλου, από καμία διάταξη της οδηγίας δεν προκύπτει ότι υφίστανται εξαιρέσεις από την υποχρέωση αυτή ανάλογα με τη φύση ή την ποσότητα των αποβλήτων.

30 Πάντως, το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος καθορίζει τις υποχρεώσεις καταχωρίσεως σε μητρώο, οι οποίες διαφέρουν ανάλογα με την επικινδυνότητα ή μη των συλλεγόμενων ή μεταφερόμενων αποβλήτων.

31 Όσον αφορά τα μη επικίνδυνα απόβλητα, η διάταξη αυτή δεν επιβάλλει υποχρέωση εγγραφής στο εθνικό μητρώο για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες διαθέσεως των αποβλήτων αλλά μόνο για τις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες συλλογής ή μεταφοράς αποβλήτων που παράγουν τρίτοι, αποκλείοντας ως εκ τούτου τις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν τα δικά τους απόβλητα.

32 Βεβαίως, όσον αφορά τα επικίνδυνα απόβλητα, το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος προβλέπει ότι υπόκεινται στην υποχρέωση καταχωρίσεως στο μητρώο όλες οι επιχειρήσεις που συλλέγουν και μεταφέρουν τα απόβλητα αυτά. Η διάταξη αυτή δεν περιέχει απαγόρευση που εξαρτάται από τον επαγγελματικό χαρακτήρα των δραστηριοτήτων αυτών συλλογής και μεταφοράς και έχει επομένως, υπ' αυτή την έννοια, ευρύτερο πεδίο εφαρμογής απ' ό,τι το άρθρο 12 της οδηγίας.

33 Εντούτοις, η εν λόγω διάταξη απαλλάσσει από τη θεσπιζόμενη υποχρέωση καταχωρίσεως σε μητρώο «τις μεταφορές επικινδύνων αποβλήτων που δεν

υπερβαίνουν τα 30 κιλά ή τα 30 λίτρα ημερησίως και πραγματοποιούνται από τον παραγωγό των εν λόγω αποβλήτων», εξαιρέσεις που δεν προβλέπονται από καμία διάταξη της οδηγίας. Η Ιταλική Κυβέρνηση δεν εξήγησε εξάλλου ποιες σκέψεις υπαγορεύουν τον καθορισμό της ελάχιστης αυτής ποσότητας.

34 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος αντιβαίνει στο άρθρο 12 της οδηγίας. Συνεπώς, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.

35 Επομένως, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος:

— να προβαίνουν στη συλλογή και στη μεταφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων τους κατά συνήθη και τακτική δραστηριότητα χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο εθνικό μητρώο των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες διαθέσεως αποβλήτων και

— να μεταφέρουν τα επικίνδυνα απόβλητά τους σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τα 30 κιλά ή τα 30 λίτρα ημερησίως, χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 12 της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

36 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα η Ιταλική Δημοκρατία, η οποία ηττήθηκε, η Ιταλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Ιταλική Δημοκρατία, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 4, του νομοθετικού διατάγματος 22, της 5ης Φεβρουαρίου 1997, για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των οδηγιών 91/156/ΕΟΚ, περί αποβλήτων, 91/689/ΕΟΚ, περί επικινδύνων αποβλήτων, και 94/62/ΕΚ, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 1, παράγραφος 19, του νόμου 426, της 9ης Δεκεμβρίου 1998:

— να προβαίνουν στη συλλογή και στη μεταφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων τους κατά συνήθη και τακτική δραστηριότητα χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο εθνικό μητρώο των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες διαθέσεως αποβλήτων και

— **να μεταφέρουν τα επικίνδυνα απόβλητά τους σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τα 30 κιλά ή τα 30 λίτρα ημερησίως, χωρίς να υποχρεούνται να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο,**

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 12 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων, όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991.

2) **Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)